

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXIX-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 11-12/ ЧЕРВЕНЬ 2018 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

Пройшов щасливий, животрепетний З'їзд

української єдності Союзу українців Румунії (стор. 8,9,16)

Помер наш Іван ДРАЧ

У номері:

- Щира зустріч колег через сорока років... ➤ стор. 2
- Про черешневу поезію-святиню І. Ковача ➤ стор. 3
- Лист від Шевченківського заповідника ➤ стор. 4
- Помер дорогий нам і світу ІВАН ДРАЧ ➤ стор. 5
- Делегація СУР – в Республіці Молдова ➤ стор. 6
- Учитель – це той, що «сіє розумно цінне і вічне» ➤ стор. 7
- З'їзд СУР для єдності нашої спільноти ➤ стор. 8
- Резолюція Позачергового З'їзду СУР ➤ стор. 9
- В Ясах українська кухня була на висоті ➤ стор. 10
- Про вчителя Марію Мешко-Клим-Анетрей ➤ стор. 11
- М. Дикун: «В наш час іде велика асиміляція» ➤ стор. 12
- До більшого активізму і рідної щирості ➤ стор. 13
- Той, хто доглядає за вулицю, – вуличник! ➤ стор. 14
- Є день батьків – Всесвітній день батьків! ➤ стор. 15
- Про чесну роботу З'їзду Єдності СУР ➤ стор. 16

Іван ДРАЧ

«Поховайте мене в Теліжинцях...»

Поховайте мене в Теліжинцях,
Де так пахне безсмертям трава.
Де ліси, мов списи, горіжжаться
І де Роська, мій Стікс, проплива.

Поховайте мене в Теліжинцях —
Не люблю я пихатих столиць.
В Теліжинцях сонечко ніжитьсь
В сяйві юних дівочих лиць.

В Теліжинцях світ мені тулиться,
Смак води і дотепність дядьків.
Кожна пташка, кожнісінька вулиця
Мене прагне вже сто віків.

Мчать ракети, теліги теліжаться,
Пропаде все у землю сиру.
Поховайте мене в Теліжинцях —
Там ніколи я не помру...

ЗУСТРІЧ ВИПУСКНИКІВ КОЛЕДЖУ ІМ. ЛАЦКУ ВОДЕ ЧЕРЕЗ 40 РОКІВ

9-ого червня 2018 р. в Серетському педагогічному коледжі ім. Лацку Воде відбулася емоційна зустріч перших випускників цього лицю – випуск 1978 р. Організаторами зустрічі були Корнелій Олар, Віорел Чоботар і Родіка Міхайлеску (Олар), під керівництвом проф. Сільвії Гушиту – класної керівниці XII-го класу «А».

Випускниками XII-го класу «А» були: Анджела Андрійчук, Отілія Андрійчук, Агнешія Бабіаш, Данієла Бабіаш, Раду Борбуца, Теофілія Бізубак, Гараламбіє Канторяну, Камелія Казаку, Віорел Чоботару, Марія Костюк, Корнелія Козарюк, Васіле Королюк, Віоріка Донцу, Анджела Галан, Корнел Гаврилець, Дору Гаюра, Анна Гаука, Еріка Гоблер, Марічіка Гуцану, Марія Майданюк, Нікуліна Морошан, Жан Мінтеон, Корнелій Олар, Ольтя Олар, Гараламбіє Прекоб, Васіле Рейляну, Віолета Ротар, Думітру Скинник, Ліліана Слуцаковські, Марія Унгурану, Елена Вакарян, Лівіу Волощук, Еріка Вагнер, Дорел Зебреньюк, а з XII-ого класу «Б»: Марініке Абординч, Лумініца Басараб, Віктор Білецький, Овідіу Брянин, Наталія Канторяну, Йоан Кричун, Мігай Кришка, Валерія Кучуряну, Лучіан Дінкулеску, Сільвія Гріцку, Тіберіу Гуцану, Аурелія Гуцляк, Артемізія Юрічук, Кармен Маріанчук, Родіка Маріанчук, Родіка Мігайлеску, Анна Молдован, Корнелія Нановські, Марія Нигру, Елена Попеску, Джордже Петреску, Дору Вельнічук і Родіка Зебреньюк.

Викладачами випуску 1978 р. були: Йон Адомнікей, Валентина Адомнікей, Еміл Барбу, Октавян Чобіка, Васіле Кохтан, Флорін Крицу, Алін Янош, Николай Майданюк, Євсебій Сокалюк, Йон Стан, Васіле Костан, Еріка Вітовська, Марінета Сердинчук, Сільвія Гушиту – класна керівниця XII-ого класу «А» і Елена Присикан – класна керівниця XII-ого класу «Б».

Всі присутні на зустрічі зібралися в класі, де колись одні з них вчилися. На зустріч прийшли 18 випускників з 55-ох, які живі (4 померли), а 36 не відповіли на заклик організаторів. Зустріч почалася об 11,30 хвилин мовчанням за тих, котрі покинули назавжди своїх колишніх колег. Після цього розпочався головний момент так званого уроку виховання, де читалися каталоги класів «А» і «Б» колишнім класним керівником Сільвією Гушетоу. Після читання каталогів колишні випускники згадали різні моменти з учнівського життя, розповідали про свою працю, про свою сім'ю, про дітей.

У своїм слові організатор зустрічі Корнелій Олар подякував колегам за те, що прийшли на цю зустріч, підкреслив труднощі для знайдення адрес усіх випускників

серії 1978 р., а також подякував і професорам за їх присутність у цей емоційний момент і запропонував, щоб наступне зібрання (зустріч) було в 2023 році.

У своїм виступі Жан Мінтеон сказав, що після армії працював в Серетській лікарні для психічно хворих дітей, але після Революції ця лікарня була закрита і він залишився безробітним, тому і поїхав до Італії, де працював 10 років. Повернувся додому, і зараз працює разом з дружиною в лікарні в Сереті.

У своїм виступі Віорел Чоботар сказав, що після закінчення лицю пішов в армію, а коли звільнився з армії, працював педагогом у Серетському технічному коледжі ім. Лацку Воде. Нині працює в транспортній компанії в Серетській Митниці. Має двоє дітей – дочка Чезара закінчила Факультет німецької мови в Ясах, а в Берліні захистила свою докторську дисертацію і працює в Німеччині.

В продовженні слова Віорел сказав, що школа для нас сьогодні – це зустріч з юністю, з дитинством. Тут ми сміялися і плакали, сварилися і мирилися, пустували на уроках, тут дорослішали.

Проїшли роки і ми знову, після 40 років, – разом. Кожен із нас знайшов свій шлях у житті, але, як і раніше, нас об'єднують добрі спогади про шкільні роки.

Вітаю вас, шановні викладачі, дорогі колеги, нехай (неодмінно) збудуться всі наші мрії і надії!

Перша частина зустрічі закінчилася із шампанським та фотографуванням перед технічним коледжем ім. Лацку Воде.

Друга частина зустрічі відбулася в ресторані «Casa Grande», де ми проспівали самим собі «На многая літа!» і забава, на жаль, тривала далеко не довго, – від 14 до 17 години.

Хай буде усім нам якнайдобріше!

Микола МАЙДАНЮК,
м. Сирет

Лицей ім. Лацку Воде, Сирет, Сучавський повіт

ІВАН КОВАЧ: «ТАМ, ДЕ ІДЕ ВІДЛУННЯ У ЧЕРЕШНІ», ТАМ ПОЕЗІЯ СЕРЦЕМ І ДУШЕЮ ПРИСЯГАЄ

(Відгук на травнево-черешневу поезію-святиню)

Вічність моделей:

«...поети-класики – це творителі, це ті, що збирають у жмені-пригорці світло, викопують з глибочезних підземель і збирають з височезних небес срібло-золото: срібло-золото Поезії».

(І. Ковач – «Сміються, плачуть солов'ї» - 2010 р.)

«ТАМ, ДЕ ІДЕ ВІДЛУННЯ У ЧЕРЕШНІ»

Де ти, зажурана моя? –
Хіба лиш там, де вітер ще не звився,
Де згасло слово свіже солов'я
Знетрепетне й нанизане намистом?..

Не там, а півня де сльоза,
Де з снів мовчазних промінь у сердечне
Буяння йде створінь, й де бірюза,
І де іде відлуння у черешні...

...У молодих, прарідних небесах
Надія – лиш зажурана примара,
Немов чужа, роздвоєна весна,
В якій не яр, не травень, а фанфара...

Поезія для Івана Ковача – святиня. «Давидові псалми» – Мала Біблія, переспіви Шевченка – «Псалми Давидові» для своїх земляків, невмирущий «Кобзар» його – в Євангельській ключі, поезії І. Франка, Л. Українки, П. Тичини, М. Бажана, М. Зерова, О. Олеся, В. Стуса, В. Симоненка, Б. Олійника, Д. Павличка, Л. Костенко, І. Драча і багатьох-багатьох інших чудових творців української літератури збагачують з покоління в покоління сквородинський «Сад Божественних пісень», до якого вписуються і з Румунії відомі імена, що залишаються зразковими, стремлінням до висот, красою слова, поетичною досконалістю і символікою – явним доказом того що «родяться і в нас люди» з-між українців Румунії, як звертав увагу колись щодо нашої Молдавії літописець Мірон Костін.

Іван Ковач – видатний поет з класичною і новітньою манерами своєї багатопребагатої лірики, що купається в красі і глибині срібло-золотих слів, тропів, зокрема, чудових і рідкісних метафор, наряджених незвичною чутливістю у просторах мікро - та макрокосмосу, якими піднімає останніми роками духовні колони незбагнених роздумів метафізика турботливістю про минучість та вічність, життя і смерть, світло й темряву, гріховність та спасіння, специфічних релігійній поезії, у центрі якої висвітлюється драма зворотної дороги людини «додому», в небеса до Бога.

Лицьова медитація «Там, де іде відлуння у черешні» з останнього числа травня часопису «Вільне слово», якою поет-митець зустрічає черешневий місяць, за

румунською міфологією, і простежує драму людини, що непокоїться, коли сивий вітер похилих літ з-за рогу хати жде вийти на сцену нашого «зажуреного» існування, де не чути краси і чарів згаслого слова солов'я: «Хіба лиш там, де вітер ще не звився./ Де згасло слово свіже солов'я./ Знетрепетне й нанизане намистом?..», що поступово вселилось поза нашою волею у наше ж життя-буття: «Де ти, зажурана моя?» – запитує з самого початку стривожено і загадково поет, але хто і куди подівся/поділася, не знаємо. Припущення, загадковість і тиск психічної нав'язливості раптом наносить невиліковні турботи у нашому житті і так перед нами зненацька (першою строфою) поет породжує задум-драму над падінням душевної впевненості між тим, що було і що постає перед нами в певному етапі життя, коли зажура згашає ту красу і радість співучої природи – «знетрепетним й нанизаним намистом?». У другій строфі знову запитує/запитується поет,

про суть життя раптом подає ключ і причину людської турботливості і пробудженої драми непроханої зажури повідомленої з першої строфи: «Надія – лиш зажурана примара», що майже завжди – синусоїдальна своїм ростом і падінням, з потіхою та журбою, «немов чужа, роздвоєна весна» – між зимою і літом – так надія-примара розмежує життя молодих та старших літами, бо вона бушує гарячими спогадами, як «...у молодих, прарідних небесах» безмежних мрій, що злітають з рідних околиць, але й пригломшується в похилому віці минучості й нічійності людини, що «...усе марнота» (Проповідник 1:2), що не означає стати безнадійним, за порадою того ж Еклезіаста/Проповідника, який навчає людину обачності: «10. Гони тугу з твого серця й віддали від себе лихо; але і молодість, і чорний волос – марнота» (11:10). Обачливим є народ у своїй мудрості, бо вмє поважати старший вік обраної пари перед Богом срібним весіллям, а старіший – золотим весіллям і новосправлені весілля, подібно до першого, з молодих літ, проводити у присутності духовної музики-фанфари (за колишнім звичаєм!) – радості, яка нераз в народі передається і покійникам, щоб відійти у потойбіччя теж із фанфарою та з розлучними піснями традиційного реквієму. Можливо, поет Іван Ковач має на увазі обидві оптики людини, але ніколи не забувати, за порадою Івана Франка, що жити треба в подружжі, з радістю й тугою – життям і смертю, пліч-о-пліч.

Дивно й не дивно, чому саме по середині року, коли ми тільки вступили у надто жарке літо

останніх років суші і бур і зливів та повіней після «королівських дощів» (І. Ковач), нам подається, за звичкою видатного поета, його сердечний подарунок тільки для того, щоб читати і сприймати серцем і душею Поезію, якщо любимо її, бо лише вони присягають і оцінюють в цілому красу й важливість слова трьох-строфного вірша, переповненого валентностями слів, тропів та символів, потужністю справжнього лірика, що малим віршем подав три реєстри психічного стану людини, а одночасно – три верстви життя і три верстви подружжя, – все у рамках мистецтва Св. Письма й народної мудрості, ритміки, музики й краси Поезії. Отож, читайте, будь ласка, Поезію і позичайте безкоштовно життєдайної краси: світла/мудрості й любові до життя, людей та літератури.

Присягаю серцем і душею!

Іван КІДЕЩУК,
член НСПУ – 2018 р.

КОРОТКА ТА ПЛОДОТВОРНА ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ В ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПРИМІЩЕННІ СУР У БУХАРЕСТІ

На запрошення Голови СУР, Депутата Миколи Мирослава Петрецького, в п'ятницю 22 червня ц.р. в Центральному приміщенні СУР в Бухаресті пройшла щира, дружня, конструктивна зустріч членів засновників СУР та його редакторів з Президентом Світового Конгресу Українців паном Євгеном Чолієм, який прибув до Румунії на 3'їзд єдності українців у місті Сігеті, що на Мараморощині, та продовжених зустрічей в Міністерстві освіти Румунії, Міністерстві закордонних справ Румунії, в Патріархії Румунської Православної Церкви.

Пан Е. Чолій розповів про свої робочі зустрічі в країнах, де проживає українська меншина, яка стикається з деякими своїми проблемами та піднесенням питання України в світі щодо війни з агресором Росією.

Питання були піднесені і членами української громади Бухареста – п. Іваном Робчуком – головним редактором румуно-

газети СУР «Вільне слово», який підніс питання приділення землі для української церкви в Бухаресті, питання співчуття про відхід в потойбіччя поета, громадського діяча і сценариста, українця з великої букви Івана ДРАЧА. Багато було сказано щиро, відкрито з довірою на краще як України, так і нас, українців Румунії, як і на благо Української автокефалії.

Після цього пан Євген Чолій відправився до Аеропорту, щоб добратися до найбільшої української громади в Румунії – марамороської, де українці завжди були собою, де існує Українська православна Церква в м. Сігеті, як і в кожному селі Мараморощини, Український лицей ім. Тараса Шевченка, бюст Тарасу

Шевченку та не востаннє – дуже активна Марамороська філія СУР. (І.П.-К.)

мовної газети СУР «Curierul ucraïnean», п. Іваном Ковачем – головним редактором

Лист до редакції «Вільного слова»

Шановні працівники газети «Вільне слово»!

29 травня цього року ми на Тарасовій горі у Каневі радо зустрічали українців з Тульчі та Бухареста. Дорогі гості подарували нам декілька номерів вашої газети, які ми взяли на фонд нашого Шевченківського національного заповідника та передали до нашої бібліотеки.

Дуже вдячні вам за це фахове видання!

Надсилаємо запрошення до участі у Шевченківській конференції у вересні. Чи можна подавати Вам статті про події Тарасової гори? (Так! – «ВС»).

З повагою – **Світлана Брижицька**,
кандидат історичних наук, заступник генерального
директора з наукової роботи
Шевченківського національного заповідника

**ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКИ І КУЛЬТУРИ
ЄВРАЗІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Л. ГУМІЛЬОВА
ГРОМАДСЬКИЙ НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ
«ІНСТИТУТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Шановні колеги!

Запрошуємо вас взяти участь у Шостих Міжнародних Шевченківських читаннях «Історичний досвід та сучасний стан вивчення Журналу (Щоденника) Тараса Шевченка» (до 160-річчя написання автобіографічного документа).

Читання відбудуться 13 вересня 2018 року на базі Шевченківського національного заповідника в м. Канів (Україна).

На наукових читаннях пропонується роз-

глянути такі питання:

- історіографічні засади вивчення Журналу (Щоденника);
- світоглядні засади в Журналі (Щоденнику);
- літературне середовище в щоденникових записках Тараса Шевченка;
- люди і події: оточення Тараса Шевченка у 1857–1858 роках на сторінках Журналу (Щоденника);
- Журнал (Щоденник) Тараса Шевченка як біографічний та історико-літературний документ;
- видання Журналу (Щоденника) в

музейних колекціях і бібліотечних фондах;

- місце Журналу (Щоденника) Тараса Шевченка у сучасній гуманітаристиці та українознавстві;

- Журнал (Щоденник) Тараса Шевченка і національні літератури (переклади, видання);

- щоденники письменників та митців як літературні пам'ятники.

До участі у роботі читань запрошуються вчені-історики, філологи, літературознавці, мистецтвознавці, культурологи, працівники закладів освіти і культури, співробітники музеїв, бібліотек, представники суспільних організацій, краєзнавці, вчителі.

Робочі мови наукових читань – українська, англійська, російська, казахська.

Можлива участь в очній і заочній формах (із поданням текстів для стендових доповідей, відеовиступів).

За результатами читань планується видання збірника статей і матеріалів коштом авторів.

Для участі в наукових читаннях необхідно надіслати до 1 серпня 2018 року поштою або e-mail (svitlana_brizhit@ukr.net):

- Заявку для участі в читаннях (бланк заявки додається).

- Текст статті обсягом до 10 сторінок інтервалом 1,5 шрифтом Times New Roman 14 розміру; поля: верхнє, нижнє – 2 см; правє – 1,5 см, лівє – 3 см; абзацний відступ – 1 см; вирівнювання по ширині.

Цитати подаються у лапках « ». Посилання на джерела у тексті наводяться у квадратних дужках (по мірі того, як вони зустрічаються у тексті), де перша цифра – номер джерела у списку літератури, а друга – номер сторінки. Номер джерела і номер сторінки відділяються комою, номери джерел – крапкою з комою, напр.: [1, 95–96] [див.: 2; 5; 7]. «Там само», «Там же» – не допускається.

(Далі буде)

Товариство зв'язків з українцями за межами України «Україна-Світ»

Президія та Секретаріат Товариства зв'язків з українцями за межами України (Товариство «Україна-Світ») з сумом повідомляє, що сьогодні на 82 році після важкої хвороби помер видатний письменник, перекладач, кіносценарист, драматург, Герой України, громадський та державний діяч, шістдесятник, перший Голова УВКР, Голова Конгресу Української Інтелігенції (1995 р.), з 1991 року – Голова Товариства зв'язків з українцями за межами України «Товариство «Україна-Світ» **ІВАН ДРАЧ**.

До останніх днів, перебуваючи у важкому стані, Іван Федорович активно спілкувався з керівниками та представниками українського зарубіжжя, брав безпосередню участь у мистецьких заходах в Туреччині, Угорщині, Франції, Румунії. Іван Федорович щиро цікавився життям закордонних українців, завжди знаходив час зустрітися з ними, допомогти розв'язати складні питання.

Від імені Президії та Секретаріату Товариства дякуємо українським громадам з діаспори за підтримку та співчуття з сумною для нас усіх втраатою.

Останні світлини з Іваном Федоровичем зігрівають наші серця.

Вічна пам'ять і вдячність майбутніх поколінь українців Івану Драчу за його нелегку працю по становленню вільної і незалежної України!

Помер Іван Драч

Увівторок, 19 червня, у лікарні «Феофанія» в Києві після важкої хвороби помер визначний український письменник і політик, народний депутат перших скликань, перший голова Народного руху України, Герой України Іван Драч.

Як передала «Новинаря», про це повідомив голова Національної спілки кінематографістів Сергій Тримбач:

«Помер уранці. Значить, не нажився. Було йому 82 роки.

Душа великого Поета, Кіномитця, Громадського діяча відлітає од нас...

Ще учора увечері я говорив з дружиною, Марією Михайлівною. Надія лишалась, однак ж сталося те, що сталося», – написав Тримбач у «Фейсбуці».

За його словами, Іван Драч заповідав поховати його в рідному селі Теліженці, біля могили його сина Максима.

Верховна Рада України вшанувала пам'ять Івана Драча хвилиною мовчання.

З відповідним проханням до депутатів звернувся голова парламенту Андрій Парубій.

«Сьогодні відійшов з життя Іван Федорович Драч, поет, драматург, перекладач, громадський і державний діяч, Герой України. І я прошу вшанувати хвилиною мовчання його пам'ять», – сказав Парубій.

Іван Федорович Драч народився 17 жовтня 1936 року в селі Теліжинці Тетіївського району Київської області.

Поет, перекладач, кіносценарист, драма-

тург, політик, державний і громадський діяч.

У 1959-1990 роках був членом КПРС, автор поезії «Дихаю Леніним» 1965 року. Однак в історію Драч увійшов як визначний діяч національно-демократичного руху, перший голова Народного руху України за перебудову.

У юності Іван Драч працював інструктором Тетіївського райкому ЛКСМУ по зоні діяльності МТС, у 1955-1958 рр. служив у радянській армії в 16-му понтонно-мостовому Верхньодніпровському полку.

Із 1958 року навчався у Київському університеті. Був виключений через творчі та політичні погляди. У вересні 1961-му зміг відновитися на заочний відділ. Пізніше, залишивши навчання, працював у редакції газети «Літературна Україна».

Закінчив Вищі сценарні курси в Москві. Був автором зокрема й критичних щодо влади віршів.

У 60-х роках почав контактувати з українськими дисидентами. Однак після їх розгону та арештів радянським режимом Драч написав відкритий лист, у якому каявся в своїх зв'язках з антирадянською сценою

(травень 1966), після чого ставлення офіційної влади до нього покращилось.

Працював на кіностудії ім. Довженка в Києві. Був автором сценарію критикованого владою фільму «Криниця для спраглих» Юрія Іллєнка.

Уперше обраний головою Народного руху України у вересні 1989 року.

У 1992 році був співголовою НРУ разом із В'ячеславом Чорноволом і Михайлом Горинем.

Пізніше очолив громадську організацію «Товариство «Україна-Світ».

Навесні 1990 року обраний депутатом Верховної Ради України. Також був нардепом III і IV скликань (був у списку «Нашої України»).

Творчість Івана Драча набула широкої популярності як в СРСР, так і за кордоном. Його поезії відомі в перекладах зокрема на російську мову (кілька окремих видань).

Автор поем «Ніж у сонці», «Дума про вчителя», «Крила», «Балади про соняшник» та ін.

Автор сценаріїв фільмів «Криниця для спраглих» (1964), «Камінний хрест» (1968), «Іду до тебе» (1971), «Пропала грамота» (1972) та ін.

Лауреат Шевченківської премії 1976 року за збірку поезій «Корінь і крона», Державної премії СРСР 1983 року.

Герой України (2006). Кавалер ордена князя Ярослава Мудрого V (1996), IV ступенів (2001) і III ступенів (2011).

Почесний доктор Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У липні 2009 року за нез'ясованих обставин помер син поета, 44-річний Максим Драч.

Лікар за освітою, він займався медичним бізнесом. Як розповідав Драч-старший в інтерв'ю газеті «Новая», причиною смерті сина стала закрыта мозкова травма, несумісна з життям. Максима прооперували, намагалися привести до тями, але серце завести вже не вдалося.

«Позначилися «чорнобильська» хвороба, діабет і інше... Ніхто не скаже — було це падіння (Максим часто падав, як це буває з діабетиками) або зовнішній удар», – казав тоді Драч.

У 2017 році в інтерв'ю на телеканалі «112 Україна» Іван Драч казав, що обставини смерті сина так і залишилися нез'ясованими.

«До цих пір незрозуміло, що сталося. Я звертався до всіх президентів та прем'єрів, але так досі все й зависло. Коли я сам став дошукуватися що, до чого, на мене наїхала машина... А потім, коли я одного разу вийшов із будинку, до мене в людській юрбі підійшов якийсь амбал із ножем і сказав: «Сволото, ти і далі будеш шукати свою істину? Штрикну раз – і тобі кінець!» І пішов», – розповідав тоді поет.

За його словами, після погроз дружина попросила його облишити цю справу, щоб не накликати лиха на трьох онуків...

ДЕЛЕГАЦІЯ СУР ВЗЯЛА УЧАСТЬ У 25-Й РІЧНИЦІ ВІД СТВОРЕННЯ «УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ» В РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА

(Закінчення з попереднього числа)

У своєму виступі Корнелій Попович, радник Президента Р. Молдова Ігора Додона підкреслив, що недавно повернувся з поїздки по молдовських місцях, де українці проживають компактно, і залишився вражений турботою і самовідданістю, з якою представники української меншини (друга меншина за населенням) захищають і борються за збереження і зміцнення традицій, звичаїв та національної культури в цілому. У цьому сенсі Президент Р. Молдова нагородив групу етнічних українців вищими нагородами за заслуги в області культури, зміцнення Р. Молдова як незалежної і єдиної держави. На сьогодні, сказав радник Президента, в більш ніж 50 населених пунктах Р. Молдова в місцевих органах влади обрані етнічні українці. Посилаючись на діяльність української громади в Р. Молдова, пан Корнелій Попович підкреслив, що ця громада є сполучною ланкою між Молдовою і Україною і українці поруч з молдовським народом борються за нову Молдову, незалежну, єдну.

Пан Мирослав-Микола Петрецький у своєму виступі сказав: «Будь-хто з-між нас міг би розглянути, що 25 років це не значна дата. Для людини – це вік, коли він підріс. Але для асоціації або організації, повірте мені, це значна дата, і я це вам кажу з мого власного досвіду, хоча я й не старий. Але хочу вам сказати, що Союз українців Румунії у 2015 році також відзначав 25 років від заснування. І я хочу сказати вам, що так, як у малої дитини, так і в разі організації чи асоціації, ми починаємо з невеликих кроків. Таким чином, почали і ми з малих подій, і дійшли до того, що сьогодні, що в цьому році ми запланували організувати 327 подій у всіх повітах, де компактно проживають українці. І з великою радістю ми бачимо, що це теж відбуваються і в Р. Молдова. Події відбуваються у великих залах, в них беруть участь представники центральних та місцевих органів влади, парламенту, посольства України в Кишиневі, і тому ми переконані, що ваша організація виросла, що традиції і звичаї українців зберігаються з особливою ретельністю, мова, культура, все те, що ви успадкували, зуміли зберегти, затримати і просувати

його на найвищому рівні. Я хочу привітати вас за те, що ви зуміли залучити молодь до ваших подій, тому що де є молодь, там є майбутнє будь-якої спільноти і вашої, зокрема. Я вітаю вас зі святкуванням 25-річчя створення вашої Громади! Щоб дав Бог, щоб ви завжди були щасливими і здоровими та над вашими головами панувало чисте, голубе небо. Зі святом вас!».

Друга частина програми розпочалася з презентації під музикою українських народних костюмів з різних регіонів Р. Молдова. За цим послідувала музична програма, представлена відомими співаками, такими, як Тетяна Лазницька, Тетяна Гаврилець, Анастасія Твердохліб Лілія Шломей та ін., які виконали відомі арії з опер (Арія Анни з опери «Вкрадене щастя», Арія Одарки, Арія Наталки з опери «Наталка Полтавка», а також українські народні пісні, як: Очі волошкові, Два кольори, Тихо над річкою, Ой не світи місяченьку, Ой у полі три криниченьки та народні українські і румунські танці у виконанні дитячого ансамблю народних танців «Міоріца» (художній керівник Валентина Коча).

З дискусій з членами громадського координаційного комітету вони висловили своє бажання співпрацювати із Союзом українців Румунії на різних рівнях – в художній, спортивній, освітній та інших напрямках. У зв'язку з цим голова СУР пан Мирослав-Микола Петрецький запропонував, щоб до майбутньої зустрічі кожна сторона підготувала проект Рамкової угоди про співпрацю між Союзом українців Румунії та Громадою українців Республіки Молдова, на основі якої буде складена спільна угода, у рамках якої інші підпорядковані структури могли б організувати та здійснювати спільні заходи або брати участь у подіях, організованих іншою стороною. Пропозиція була прийнята Головою Громади українців Р. Молдова.

Довідка:

Бібліотека Громади українців Р. Молдова ім. Лесі Українки

Бібліотека української літератури і культури імені Лесі Українки – філіал Муніципальної Бібліотеки «Б.П. Хашдеу», – заснована 16 лютого 1991 року внаслідок здійснення проекту по створенню Національного центру для відродження мови, культури, вікових традицій і звичаїв українського народу.

Особливістю бібліотеки є те, що вона єдина бібліотека в Кишиневі, яка задовольняє запити населення щодо літератури українською мовою, сприяє залученню всіх бажаючих до історії і традицій українського народу, надає можливість спілкування рідною мовою.

Історична довідка:

З перших днів своєї роботи бібліотека була місцем, де:

- проводились заняття дитячої Недільної школи, на яких через книгу маленькі українці залучались до рідної мови;
- працювали українські етнокультурні товариства;
- відбувалися перші олімпіади з української мови і літератури;
- проводилися Богослужіння.

З часом бібліотека стала сімейною. Назріла необхідність відкриття відділу обслуговування дітей. І у 1998 році був відкритий такий відділ.

У 2003 році завдяки зусиллям Муніципальної влади був проведений капітальний ремонт і реконструкція, внаслідок чого бібліотека здобула сучасний дизайн інтер'єру, комфортні умови для роботи і відпочинку.

Сьогодні бібліотека – це справжній палац книги, де все дихає затишком, зручністю, високим естетичним смаком.

Періодичні видання «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Зеркало недели», «Дивослово», «Україна», «Українська культура», «Жінка» знайомлять читачів з сьогоdnішнім днем України. Журнали «Барвінок», «Стежка», «Мурзилка», «Однокласник», «Юний натураліст» представляють інтерес для дітей. Юним читачам бібліотека пропонує аудіовізуальні та електронні документи, які містять казки та ігри для дітей.

У бібліотеці впроваджено відкритий доступ до фондів.

Щорічно обслуговується понад 4.000 мешканців міста, з них понад 40% – українці.

Статистичний облік користувачів ведеться в електронній картотеці. З 2009 року кожен читач одержує персональну пластикову картку. Бібліотека також оснащена сучасною комп'ютерною технікою, має канал доступу до загальної Муніципальної бібліотечної та всесвітньої мережі Internet. Є веб-сторінка, блог: <http://www.leseaukrainka.blogspot.com>

Голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

Учитель є той, який «сіє розумно цінне і вічне»

Місце культури мови у спілкуванні і вихованні

Культура мови – це ступінь досконалості, досягнутий в опануванні, ґрунтовному засвоєнні нормативності, багатства словника і фразеологічного фонду, різноманітності граматичних конструкцій і вміння користуватися ними, чіткість вислову, що відображає логіку мислення. Для цього ми маємо широкий обсяг і образ метаморфічної барвистості, слово ліро-епічне, пісенне, вислів народної мудрості тощо, але водночас це й такі грані слова, як наукова термінологія, точне й глибоке слово науки і техніки, «кодові мови», символи і формули.

Як відзначають психолінгвісти, величезні запаси інформації в нашій пам'яті утримуються у вигляді певних «згустків», змістів слів і словосполучень, без чого неможливий мислимий природний обсяг багатогранної інформації в людській пам'яті. Одержані слова-поняття (почутті чи отримані) людина пропускає через наявний у її пам'яті, в її досвіді, в її інтерпретації запас слів-понять через свою мову, де відбувається перекодування слів, значень, висловів понять, в результаті чого (перекодування) у свідомості одержувача інформації створюється нова, але своя більш чи менш адекватна інформація.

Отже, промовець, учитель і лектор, що користуються словом як засобом виховного впливу, повинні зважати і на добір свого вислову, і на характер аудиторії з метою взаєморозуміння. При цьому комунікативна діяльність (спілкування) і виховна діяльність виявляються взаємодоповнюючими та навіть (у певному розумінні) такими, що замінюють одна одну.

Це твердження – «Виховання-Оптимізація-Спілкування» переконує нас, що виховання цілком визначається як оптимізація

спілкування людей, бо в кінцевому підсумку саме для цього впроваджуються в навчально-виховні заклади (від дитячих садків до університетів) спеціально підготовлені вихователі, учителі, педагоги, професори, які систематично, вміло і розумно виховують етичні норми і ціннісні орієнтації, намічаються життєві цілі, пріоритети сучасної молоді, спрямовують формування їх смаків, звичок, установок та ін.

Безперечно, що спілкування в цім значенні не зводиться до «просто розмови», до буденного розуміння, а спирається на його психо-педагогічному трактуванні. З іншого боку, слід подивитися і на спілкування як на засіб виховання, змінивши акценти в дефініції: спілкування – це виховний вплив, тобто прагнення комунікатора спрямовувати реакцію реципієнта на повідомлення згідно з тими чи іншими цінностями і пріоритетами, претаманними будь-якому актові спілкування. А прагнення ж передбачити і спрямувати хід реакції – це перший принцип момент виховного акту. Але основне положення виховання – це принцип виховуючого навчання, який полягає у здійсненні єдності навчання і виховання: дати знання, уміння й навички, а в той же час формувати світогляд, сукупність переконань, поглядів на життя, виховувати характер, волю учнів, розвивати їхні пізнавальні здібності.

Виховання – поняття ширше, ніж навчання: навчання сприяє пізнанню дійсності, а виховання формує ставлення до неї. Покажемо це на прикладі у зв'язку із ставленням молоді до навчання і освіти – як процесу засвоєння знань, одержаних у результаті систематичного навчання.

Відомо, що обраний молоддю після закінчення восьмого класу тип середнього

навчального закладу істотно впливає на її подальше життєве самовизначення. Це відбувається, з одного боку, внаслідок його впливу на вибір з альтернативних можливостей: продовження навчання після закінчення даного закладу або вступ на роботу. З другого боку, як показує аналіз, певну роль в життєвому самовизначенні молоді відіграє вже шлях для здобування 8-річної освіти.

Вибір типу середнього навчального закладу багато в чому залежить від того, де юнак чи дівчина закінчує вісім класів: у 8-річній чи середній школі. Звичайно, треба врахувати, що 8-річних шкіл більше на селі. Але навіть на рівні одного типу поселення виявилися істотні відмінності у наданні переваги основним установам середньої освіти між молоддю, яка закінчила вісім класів у середній чи 8-річній школі.

Отже, ми переконуємось в тому, що система освіти на всіх своїх рівнях – від початкової до вищої школи – виявляє себе могутнім фактором життєвого самовизначення молоді. Особливості типів навчальних закладів, шляхів набування освіти різними групами молодих людей, її рівень і спрямованість змісту багато в чому зумовлюють формування і реалізацію життєвих планів юнаків і дівчат. Тут слід наголосити, що склад навчально-виховних кадрів, високий рівень їх підготовки і спільні зусилля в досягненні завдань виховуючого навчання на всіх рівнях – від початкової до вищої освіти – гарантують отримання повних успіхів, бо учитель є той, як каже народна мудрість, який «сіє розумно цінне і вічне».

Михайло КРАМАР,
професор д-р Клузького
Університету ім. Бабеша-Бойоу

ДУМКИ ПРО РОБОТУ ПОЗАЧЕРГОВОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

(Закінчення. Поч. на 16 стор.)

Пан Мар'ян – давній і щирий друг українців Румунії, тому я ще раз хочу подякувати всім артистам і згадати й про гарну та приємну зустріч з паном Гаденком в Кисві, де ми разом з українцями діаспори всього світу були запрошені на святкування 50-річчя Світового Конгресу Українців і де нас так гарно пригостила вся його родина.

Артистичну програму прикрасили і артисти «Ронянських голосів» та ронянські «Соколи», які під проводом пані проф. Джети Петрецької, як завжди, дуже гарно виступали.

Резолюція Позачергового З'їзду СУР від 23 червня 2018 року для єдності нашої етнічної спільноти

Комюніке З'їзду Союзу українців Румунії

23 червня 2018 р. у місті Сігеу Мармаціей Мара-мороського повіту відбувся Позачерговий З'їзд Союзу українців Румунії, в якому взяли участь понад 300 учасників, – голови філій СУР, голови організацій СУР, члени СУР,

запрошені та інші. З-поміж видатних гостей на заході були присутні Євген Чолій – президент Світового Конгресу Українців, Ярослава Хортяні – президент Європейського Конгресу Українців, Вікарій Української православної церкви в Румунії – свя-

щеник Іван Піцура. Серед багатьох точок порядку денного З'їзду центральне місце було присвячене проблемі єдності всіх українців.

Одногослосно була прийнята Резолюція щодо єдності та ідентичності усіх українців Румунії.

ЗВІТ про єдність та ідентичність етнічної спільноти українців Румунії між цілями і реаліями, представлений головою СУР, депутатом Парламенту Румунії Миколою-Мирославом Петрецьким

11 липня цього року виповниться рік від прийняття 10 параграфів Резолюції, проголошеної Радою на засіданні в м. Клуж-Напока. Минувлий відтоді час підтверджує і навіть підсилює важливість цього документу для життя і праці всієї нашої етнічної спільноти.

Вам відомий цей документ. Він був розповсюджений за допомогою всіх засобів спілкування проводу Союзу з його членами. Також він був поширений українською та румунською мовами як документ цього Конгресу. Я не хочу ієрархізувати пункти порядку денного, бо кожен з них по-своєму важливий. Проте я не можу не висловити свою думку, що обговорення і прийняття клужької Резолюції як Резолюції З'їзду СУР, власне, виправдовує скликання З'їзду.

Я вважаю зайвим наголошувати на важливості єдності в умовах прозорості і на демократичних основах такої організації, як наша, у протиставленні з недоліками, які можуть виникнути, якщо в житті організації буде окультизм, дріб'язковість, підпорядкування особистим інтересам, кар'єризм, ухилення від відповідальності. Одним словом, це не принципово і на виду, а через плітки, формування груп, конфлікти та обмани тим більше.

Я кажу, що це зайве, тому що Резолюцію, прийняту 11 липня 2017 р., члени СУР зустріли з довірою і щирістю, а зміст цього документу ніхто не поставив під сумнів.

Але це широке внутрішнє злиття не звільняє нас від зовнішніх випробовувань, деяких із них досить небезпечних. Навіть хочу підкреслити: дедалі щораз небезпечніших.

Вам відомо, що в 2012 році група злочинців намагалася захопити ідентичність та спадщину СУР. Але невдача не завадила їм. 18 травня цього року групка із близько 20 осіб посміла прийти до Суду 1-го сектору Бухареста, знову ж під фальшивою ідентичністю СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ, нахабно використовуючи навіть емблему, юридичну адресу та інші наші ідентифікаційні ознаки, вимагаючи офіційної реєстрації їх власних рішень замість ваших рішень.

Звичайно, ми будемо реагувати, застосовуючи найпродуктивніші правові засоби, але, поки такі ситуації вирішуються в інстанціях, діяльність Союзу може відчувати потрясіння, а його імідж, насправді,

це імідж нашої організації, постраждає. Згадайте, скільки плутанини і скільки зла спричинила підступність Марочка Йона, який подав до суду усіх 160 делегатів попереднього З'їзду, навмисне, аби ускладнити судову справу, яка продовжується вже роками саме через велику кількість невинних, викликаних до інстанції.

тимосся до втрати національної ідентичності. Спокушатися бозна-якими хитрими обіцянками, заохочуватися брехливими агітаціями, продаватися за хабаря сумнівного походження, віддалятися від своєї громади, від своєї ідентичності, рідної мови, культури, від своїх предків – це недостойно для українця.

Нам не треба забувати, що питання єдності тісно пов'язане із питанням внутрішньої демократії. Провід, обраний вами на VII-му З'їзді СУР, поставив перед собою завдання позбутися давніх суперництв та добре співпрацювати з усіма повітовими організаціями, оцінюючи кожен організацію та кожен людину за результатами діяльності, а не за симпатіями та антипатіями.

Як голова СУР я задоволений відновленою співпрацею з Тіміською, Арадською і, особливо, Сучавською організаціями. У Сучаві у нас ще є проблема –

Боднар, який грубо порушує Резолюцію єдності, але я переконаний, що повітова організація, очолена паном Савчуком, розв'яже її статутно. Я очікую більшого урівноваження та гарантій щодо об'єктивності у зв'язку з тіміським конфліктом між керівництвом філії і організацією села Шука. Я не зрозумів, які причини призвели до спроби змінити місцевий провід. Існують, або можуть з'явитися й інші ситуації такого роду. Щоб вирішити їх у душі єдності та демократії, щоб єдність не стала пустим звуком, я пропоную доповнити до Клужької Резолюції ще один параграф і завести його після теперішнього 9-го параграфу із наступним змістом:

З'їзд закликає РАДУ СОЮЗУ, відповідно до статті 17 Статуту, приділяти повну увагу можливим внутрішнім конфліктам між місцевими організаціями та керівництвами повітових організацій, аналізуючи ситуацію на місці, вислуховуючи всі сторони конфлікту та приймаючи рішення згідно з доведеними фактами, але й беручи до уваги конкретні результати, отримані в діяльності СУР.

Слідє, що теперішній 10-й параграф Резолюції стане 11-им.

Також назва цього важливого документу має бути актуалізована таким чином: Резолюція Позачергового З'їзду СУР від 23 червня 2018 року для єдності нашої етнічної спільноти.

Я хочу відкрито заявити перед З'їздом, що такі випробовування нашої єдності не випадкові. Деякі пов'язані із сумнівом щодо нашої етнічної ідентичності. Хіба можна уявити собі чогось гіршого? І все ж таки, з'являються товариства гуцулів, козаків, підкарпатських русинів та інші. Ми повинні чітко розмежовувати свободу вибору кожного і підпільну маніпуляцію, заплановане розбещення національної свідомості. Якщо ми будемо байдуже спостерігати за підпільними кампаніями зі спробами залучити до них українців, то врешті ми станемо незначною громадою, із слабким голосом у справі захисту прав, гарантованих Конституцією, ми ско-

Резолюція Позачергового З'їзду СУР від 23 червня 2018 року для єдності нашої етнічної спільноти

З'ІЗД СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ на позачерговому пленарному засіданні від 23 червня 2018 року в м. Сігету Мармаціей, повіт Марамуреш,

Взявши до відома інформацію та думки, виголошені делегатами З'їзду, про нові фракційні спроби колишніх членів СУР або навіть осіб ззовні Союзу,

Вважаючи, що єдність нашої організації є найважливішим питанням для її спроможності гідно та ефективно представляти інтер-

еси етнічної спільноти українців у Румунії, Пригадує наступне:

1. Сектантські тенденції, закулісні ігри, особисті амбіції, інтриги та злопам'ятність завдали досить шкоди іміджу та представницькому потенціалу Союзу українців Румунії. Авантюризм та егоїзм зайшли так далеко, що навіть поставили під загрозу право нашої етнічної меншини – третьої за чисельністю – бути представленою в Парламенті Румунії, тимчасово поставивши її в кінці списку 18 національних меншин, визнаних законом.

2. Були здійснені прямі і завзяті напади на представницьку компетенцію статутно обраних органів з метою повного заблокування функціонування Союзу, заморожування здійснення його прав та діяльності.

3. Ці основні ризики були успішно усунені внаслідок обрання депутата, запропонованого РАДОЮ СОЮЗУ на її розширеному засіданні від 1 жовтня 2016 року.

4. Із перших днів свого мандату новий депутат звернувся до всього Союзу із закликом подолати кривду та образу і тісно згуртуватись, одночасно вживши заходів у Парламенті та в міжустановчих зв'язках для ліквідації жахливого іміджу безладної структури, роздробленої сектизмом, який створили СУР-ові вороги його єдності.

5. З'їзд із задоволенням констатує, що члени Союзу, повітові організації, їх лідери позитивно відгукнулися на заклики до єдності, беручи участь словом і ділом у започаткованих

заходах. Співпраця повітових лідерів із представниками Союзу національного рівня значно

покращилась. Позитивні ознаки з'являються практично в усіх організаціях.

6. Тому ще більшого осуду заслуговують сумнівні реакції на нові спроби розколу, які пунктуально здійснює колишній член СУР ЙОН МАРОЧКО. Як приватні особи ці члени Союзу можуть обговорювати, що хочуть і з ким хочуть, але як особи з обов'язками в рамках СУР вони повинні категорично протистояти відновленню опортуністичних, інтригантських, компрометуючих Союз дій, які завдали нам великої шкоди в минулому.

культуру, звичаї, свята або страви, але все може бути розпорошено через розкол.

8. З'їзд СОЮЗУ встановлює, що збереження нашої представницької єдності, відмова від будь-якої спроби зчинення ворожечі є основними обов'язками кожного члена СУР. Хто хоче – хай залишається з нами, хто ні – нехай іде від нас, але ті, хто залишиться, мають бути чесними перед нашою організацією,

мають захищати її єдність так, як вимагає наш Статут, який ми створили, за який ми проголосували і ми ж його захищаємо. Зрештою, згуртованість СУР є також екзаменом нашої етнічної єдності. Члени нашого Союзу повинні бути чесними у виборі, ким вони себе вважають, козаками, гуцулами чи ще кимось, а чи просто українцями, справжніми і згуртованими українцями.

9. З'їзд СОЮЗУ доводить до відома членів КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ І ДИСЦИПЛІНИ, що в міру поступання до неї скарг на нелояльну, двоюку, фракційну поведінку, вона повинна рішуче проаналізувати звернення і застосувати просту логіку – або в організації, або поза нею.

10. З'їзд закликає РАДУ СОЮЗУ, відповідно до статті 17 Статуту, приділяти повну увагу можливим внутрішнім конфліктам між місцевими організаціями та керівництвами повітових організацій, аналізуючи ситуацію на місці, вислуховуючи всі сторони конфлікту та приймаючи рішення згідно з доведеними фактами, але й беручи до уваги конкретні результати, отримані в діяльності СУР.

11. З'їзд СОЮЗУ висловлює впевненість у тому, що всі члени СУР розуміють, що даною РЕЗОЛЮЦІЄЮ статутно обрані їх пред-

ставники виконують доручений їм мандат, до якого входить і обов'язок берегти згуртованість, представницьку силу і репутабельність СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ.

З'їзд СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

В ЯСАХ УКРАЇНСЬКА КУХНЯ БУЛА НА ВИСОТІ

Гарна традиція організувати в Ясах своєрідний фестиваль української кухні продовжується і в цьому році в природному середовищі, Мотелі Бучум, підходящому для того, що задумали реалізувати організатори. Захід, який став популярним і довгоочікуваним членами СУР, представниками місцевих органів влади та меншин, які проживають у Ясах, а також і для наших співробітників, досяг свого п'ятого випуску. З кожним роком кількість учасників збільшується (якщо в минулому році на заході було біля 70 учасників, то в цьому році їх число досягло біля 100), і ми навіть подумали, що в якийсь момент нам прийдеться проводити такі заходи десь на відкритому просторі і з набагато ширшим залученням представників інших філій СУР і навіть інших меншин, які проживають в Ясах. Мета заходу зробити відпочинок приємнішим, бо, з одного боку, це прекрасна українська музика, пісні, і не тільки українські, а з іншого боку, незрівнянний смак традиційних та сучасних українських страв. Наша нещодавня співпраця з керівництвом ресторану "Фан Арена" м. Чернівці виявилась корисною в цьому відношенні. Пан Сергій Шекман, менеджер ресторану, із задоволенням відгукнувся на наше запрошення, погодившись розкрити секрети української кухні. Не обмежуючись цим, команда, яка супроводжувала його, приїхала з деякими продуктами з України, щоб переконатися, що страви, які вони готують, приваблюють учасників акції, і ми повинні визнати, що це повністю їм удалося.

Мета цього заходу: сприяти популяризації здорового харчування, збереження і відродження старовинних рецептів, а також деяких нововведених рецептів в національній кухні.

Хоча наш намір полягав у тому, щоб на цьому заході взяли участь і представники інших повітових філій – Тульча, Ботошань, Сучава та Марамуреш, а також інші гості з нашої країни і з України, з об'єктивних причин цим разом вони не змогли бути з нами.

Серед почесних гостей заходу були і Голова Союзу українців Румунії пан Мирослав-Микола Петрецький, пан Павло Некрасов – представник Посольства України в Румунії, глава зовнішніх зв'язків Чернівецької міської ради Сергій Курячий, пан Віктор Кіпіш – представник Вінницької обласної адміністрації, заступники голови Яської повітової ради, пан Ромео Олтяну та пан Віктор Кирила, пан Паул Бутнар – голова Яської торгово-про-

мислової палати, пан Адріан Арделян – директор повітового центру зі зберігання та розвитку традиційної культури, пан Сорін Якобан – директор студентського комплексу «Тудор Владіміреску» м. Яси (колишній депутат), викладачі кафедри славістики Університету «Александру Іоан Куза»,

директори Георгі Ворніку та Ілля Горовей і вчителі Національного коледжу мистецтв «Октав Банчіла», представники нацменшин, з якими співпрацює наша організація, та інші гості.

Захід відкрив голова Яської філії СУР. У своєму слові він підкреслив контекст, в якому Яська філія підготувала та провела цей захід, та представив почесних гостей і запрошених.

Далі Голова Союзу українців Румунії пан Мирослав-Микола Петрецький, представник Посольства України в Бухаресті пан Павло Некрасов та заступник голови Яської повітової ради пан Ромео Олтяну в їх промовах підкреслили внесок Яської філії СУР, хоч вона і невелика за кількістю членів, але дуже активна і широко залучена в організації різних акцій, а також організованих місцевими органами влади на рівні повіту та за його межами акцій. Українська традиційна народна кухня – це настільки ж культурна спадщина нашого народу, як мова, мистецтво, це дуже важливе досягнення, яким ми повинні гордитися. Отже, такі заходи є прийнятними і заслуговують на те, щоб їх проводити далі і далі.

Хорошим подарунком для гостей заходу була програма пісень і танців, яку представив гурт «Koraly» з України, доповнений низкою румунських пісень в інтерпретації викладача Отілії Захарія.

Серед моментів заходу була невелика виставка кулінарних книг та брошур, підготовлених членами нашої організації на тему кулінарії під час попередніх заходів. Учасники мали можливість побачити різноманітність та специфіку української кухні. Окрім книг, наші гості могли ознайомитися з рядом практичних порад щодо здорової та правильної дієти на плакатах, представлених з цієї нагоди.

Для гостей, які приїхали з України, упродовж доступного часу, ми організували поїздку по нашому прекрасному місту і за його межами та відвідати наш офіс.

Врешті-решт, ми відчували, що наша робота не була марною, оцінки та побажання, висловлені в адресу нашої філії, спонукають нас продовжувати організувати такі заходи і в майбутньому у співпраці з іншими нацменшинами, які проживають в Ясах, а також з іншими філіями СУР, ми могли б проводити справжні фестивалі такого роду.

Голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

Світовий Конгрес Українців висловлює глибокі співчуття у зв'язку з відходом у вічність св. пам'яті Івана Драча (1936-2018 рр.)

Світовий Конгрес Українців (СКУ) з глибоким сумом висловлює співчуття з приводу смерті св. пам'яті Івана Драча, відомого державного і громадського діяча, талановитого українського поета, перекладача, кіносценариста і драматурга, який після тяжкої хвороби відійшов у вічність 19 червня 2018 р.

Смерть св. пам'яті Івана Драча є великою втратою як для рідних і близьких покійного, так і для всього світового українства.

СКУ та об'єднана навколо нього понад 20-мільйонна українська діаспора пам'ятають св. пам'яті Івана Драча як незламного українського патріота, який своїм полум'яним поетичним словом і невтомною працею виборював незалежність України та сприяв її розбудові як демократичної, заможної європейської держави. Св. пам'яті Іван Драч стояв біля витоків взаємодії зі сві-

товою українською діаспорою на новому історичному етапі, після проголошення незалежності Української держави.

Упродовж десятиліть він співпрацював з СКУ в просуванні актуальних українських питань, щиро відгукувався на звернення СКУ та був активним учасником Конгресів

та останніх Річних загальних зборів СКУ в серпні 2017 р. Св. пам'яті Іван Драч був ініціатором створення Української Всесвітньої Координаційної Ради та її першим Головою, який розгорнув співпрацю з українцями в світі, доносив до них, що Україна пам'ятає та цінує державотворчу діяльність української діаспори, серед якої він завжди був бажаним гостем.

За високі заслуги перед українським народом та Україною св. пам'яті Іван Драч був нагороджений найвищою нагородою СКУ - медаллю св. Володимира Великого, а також отримав низку високих нагород з боку Української держави, включно й звання Героя України.

Провід і членство СКУ поділяють велике горе родини і всіх близьких та друзів св. пам'яті Івана Драча і моляться за упокій його душі.

Вічна йому пам'ять!

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитися і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує й терпить, якщо іноді потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі

технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Грига ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ВЧИТЕЛЬ МАРІЯ МЕШКО-КЛИМ-АПЕТРЕЙ

Народилася вона 24 квітня 1946 р. в українському селі Верхня Рівна, що на Мараморощині. Початкову школу та V-VII класи закінчила у рідному селі, а педагогічну школу – 6 років – у 1966-му році в Сіземі.

Від 1966 р. до 2003 року працювала вчителькою I-IV класів у селі Поляни – Мараморощина.

Невдовзі у Полянах одружилася із молодим хлопцем із Буковини Віктором Климом, який працював тут директором школи.

Через деякий період у їхній молодій сім'ї народилися два гарні хлопчики: Іван-Валерій та Маріус-Володимир.

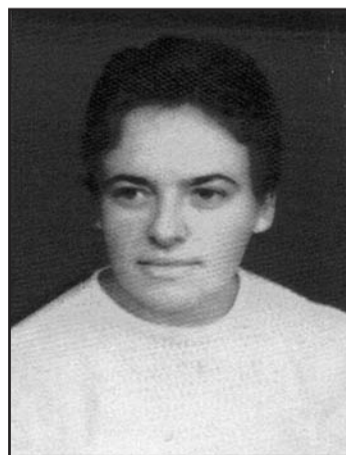
Вони вчилися у Полянах, а опісля обидва закінчили вищу освіту: Іван-Валерій закінчив у Львові (в Україні) Історичний факультет імені Івана Франка. Згодом він переселився в Португалію, де працює і тепер.

Одружився із дівчиною-українкою Марінею Папарігою, яка теж працювала у Португалії, де працює і тепер. Вона закінчила Економічний факультет в Ужгороді – Україна.

В їхній сім'ї народилися два «парубки» – гарні, здорові. Це Віктор-Константин – сьогодні студент, і Петро-Томас – учень десятого класу. і рекордсмен з велосипедного спорту.

Другий син – Маріус-Володимир – закінчив Теологічний факультет у місті Клуж-Напоці.

Одружився з румункою з Бістріци. Вона закінчила Факультет

Філософії в місті Клуж-Напоці, тут же працює викладачем.

Маріус-Володимир був посвячений на священника і служить на Олтарі у селі Мілаш повіту Бистриця.

В їхній сім'ї росте гарна дівчинка – Марія-Владимира.

Пані Марія Мешко-Клим-Апетрей дуже молодою залишилася вдовою. Її муж помер, коли йому виповнилося 33 роки.

Хлопчики росли лише з мамою, були дуже послушними і побожними.

В 1933 р. вона одружилася із Петром Апетрей. Він є добрим мужем, а талкож любить хлопчиків та внуків, як своїх.

Моя колега Марія-Клим-Мешко брала участь у мішаному хорі села Поляни протягом 40 років, а 20 років – у церковному хорі вже разом із її мужем румуном Петром, котрий дуже гарно навчився говорити і співати по-українськи.

Марія на пенсії від 2003 р. Разом із своїм мужем радіють своїм добрим дітям та внукам.

П. Марія молить Всевишнього Бога та Матір Божу, щоб благословляли всіх нас, охороняли та дали всім людям здоров'я, щастя та кріпості.

Марія ЧУБІКА

УНІВ. ПРОФ. Д-Р МИХАЙЛО ДИКУН: «В НАШІ ЧАСИ ІДЕ ВЕЛИКА АСИМІЛЯЦІЯ, І НАМ ДУЖЕ ЛЕГКО ВТРАТИТИ СВОЮ ЕТНІЧНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ»

22 травня ц.р. в приміщенні Української хати в м. Тімішоара відбулася приємна, цікава зустріч Надзвичайного і Повноважного Посла України в Румунії Його Ексцеленції Олександра Банькова та його радника Павла Роговєем з українською громадою м. Тімішоари і членами повітової організації СУР.

З прибуттям делегації в м. Тімішоара до Повітової Ради, Мерії, Префектури, Торгового залу, після вирішення всіх проблем, голова Тіміської повітової Організації СУР Юрій Глеба запросив делегацію Посольства на зустріч з українською громадою до Української хати, де відбулося щире традиційне прийняття з хлібом-сіллю з боку наших українців.

Після вітальних слів були цікаві дискусії, цікаві і дружні розмови між гостями і нашими українцями.

Визначились під час дискусій важливі ідеї. Так, університетський проф. д-р Михайло Дикун родом із с. Кричово згадав проблему асиміляції, підтримування української меншини і підтвердив, що в наші часи іде велика асиміляція і дуже легко нм

втратити етнічну ідентичність. Тому в Союзі потрібне важливе виховання і навчання в українському дусі. А бажання Посла не соромитись етнічного коріння та розвивати українську мову в нашому повіті

дуже, дуже потрібне. Також гості відвідали нову Українську православну церкву, що біля Української хати, яка ще не закінчена. Вияснив добре всі проблеми, з якими стикаються до закінчення побудови церкви, отець парох Попович.

Гурт «Реметянка», сім'я Грінь подарувала гостям українську пісню «Зелене жито, зелене», українські коломийки та інші веселі пісні. Опісля Юра Глеба подякував гостям за приємну зустріч запросив їх і іншого разу до нашого краю.

Інший захід з 26-го травня ц.р. – Повітова Конференція нашої організації.

На цій події взяли участь голови українських повітових організацій, члени і запрошені. Відкрив Конференцію голова Тіміської філії СУР в присутності всіх згаданих вище. Обговорились різні проблеми, які стосуються праці Сурівської повітової організації і крайових організацій, голови піднесли різні проблеми, також запрошені, і запропонували вони не покинути питання, які турбують українську громаду, шкільні проблеми, соціальні. Також активно працювати над їх вирішенням для української справи. Були і дещо неприємні дискусії, бо і таке буває між нами, та цілком не все для поліпшення праці в нашому СУР.

Фото і текст
Анна БЕРЕГІЙ

Як відзначили Міжнародний день захисту дитини у Радівцях

1 Червня у Будинку культури міста Радівці, з ініціативи Радівецької організації СуР, керівник Василь Паскару та Сучавської філії СуР – керівник Ілля Савчук, з нагоди Міжнародного дня захисту дитини відбувся окремий захід. Захід був присвячений також вчителям та матерям, які відіграють значну роль у навчанні та виховуванні дітей.

Голова місцевої Сучавської організації, шкільний інспектор Лучія Міжок розповіла коротенько про те, як пройшов цей захід: "Були присутні представники СуР, Префектури, вчителі, керівники гуртів тощо. Також були запрошені вчителі, які уже на пенсії. На заході виступили гуртки різних шкіл, в яких вивчається українська мова, такі, як: "Козачок" Школи Бальківці, керівник Петро Шойман, "Червона калина" Школи Негостини, керівник Юліян Кідеша, "Джерельце" Школи Извоареле Сучевей, керівник отець Валентин Арделян, "Гуцулка" Школи Бродини, керівник Віоріка Коняк, "Веселка" Школи Вашківці, керівник Кармен Крешмар. Були присутні й учні зі Школи Мілішівці та діточки садочка міста Радівці, а також виступив вокальний гурт дорослих українців з міста Радівці. Діти грали на скрипках, на мандолінах,

виконали народні пісні і танці й виступили з коротенькими виставами, такими, як: Ріпка, Рукавичка та Колобок. Всі діти отри-

мали солодоші, а матерям та вчителям були вручені дипломи з боку СуР. Ми пишаємося тим, що наші учні мають гарні результати в навчанні, пишаємося також нашими вчительками, які викладають рідну українську мову та підготовляють учнів для різних заходів, пишаємося матерями, які гарно виховують дітей та передають їм українські традиції та звичаї".

Учителька Крістіна Кідеша Школи

Бальківці Сучавського повіту була присутня на цьому заході; вона поділилася своїми враженнями: "Це був чудовий день, панував гарний настрій, а діти зачарували публіку зі своїми піснями і танцями. На хвилину ми всі дорослі відчувалися дітьми, мабуть, тому, що у глибині душі у кожного з нас ще існує дитина. Учні школи Негостини мали можливість поспілкуватися, але й доказати свій талант у піснях і танцях. Після концерту вони відвідали місцевий зоопарк. Ми хочемо подякувати СуР, Сучавській філії та шкільному інспектору Іллі Савчуку за солодкі подарунки для дітей та за дипломи для вчителів, а також за те, що завжди він нас підтримує та організовує прекрасні й корисні події".

Учениця VIII класу Негостинської школи Чезара Грігораш, член ансамблю "Червона калина", яка взяла участь у згаданому вище заході, ствердила: "Ця подія відбулася в честь дитини, матері та вчителя. Я дуже добре почувала себе, було дуже приємно поспілкуватися з іншими дітьми. Я хочу подякувати за це всім організаторам цієї події".

Христина ШТИРБЕЦЬ

Михайло ВОЛОЩУК

«Дивлюсь на лист, вже зеленіє, дивлюсь на себе, – щось не так...»

ДНІПРО

Я бачу, я чую, як стогне Дніпро,
Як хвилі свої піднімає.
Хто бачив хоч раз на Україні його,
Той з ним все життя розмовляє.

Такий він величний, могутній, живий,
Цілюють його всі сузір'я,
Шевченківський дух понад ним осяйний,
І простору й часу - безмір'я.

Єдиний він в світі, в єдиній красі,
Ніхто поруч нього не стане,
Тому те, що його осіяли в борні
Любов'ю українські гетьмани.

Дивіться, як сяють його береги,
Як в слові себе зберігають.
О, Боже, дай сили йому на віки.
Бо з ним неосяянні сяють.

Бористеня рідна й свята теплота
Не раз нас, українців зіграла,
Тому я горнись до Славути-Дніпра,
Щоб кров українська кипіла.

ПОЧУТТЯ

Всі почуття – це не дрібниці,
Це не загублені сліди,

Це не дівочі вечорниці –
Колись були і перейшли.

Вони – це вічність серця й тіла,
Вони підкріплюють життя,
Без них суть наша би згоріла
І до краси вже б не дійшла...

ЗЛОБА

Подколи питаю сам себе:
В який бік свої ноги направляти,
Як всюди злоба правду стереже
З метою, щоб її скоріш розп'яти.

Вона, мов та вовчиця, мов змія,
Голосить в своїм реві і палає,

О, Боже, вбий її ще цього дня,
Хай український рід її не знає!

ДИВЛЮСЬ НА ЛИСТ

Дивлюсь на лист, вже зеленіє.
Дивлюсь на себе – щось не так,
Тоді чому пророк надії
Сказав, що я не так, а мак?

ЗОСТАВСЯ В ПІСНІ

Було і так, що на мої дорозі
Забуло мене небо й земля,
Але відвага, котра жила в Бозі,
Мене з тривоги в пісні перевела.

І я зостався у піснях тих жити,
Не маю іншої в житті мети,
Піснями хочу рай святий відкрити,
Щоб в ньому ожили всі козаки.

Я ХОЧУ

Я хочу залишити за собою
Картини світлі, пісні і вірші,
Щоб час не зміг у жоднім бої
Зітерти бурями сліди мої...

Конференція Марамороської філії СУР

ДО ДЕДАЛІ БІЛЬШОГО АКТИВІЗМУ ТА РІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЩИРОСТІ

Згідно з рішенням Ради СУР у зв'язку з проведенням його позачергового З'їзду єдності українців, повітова філія СУР-Мараморіш організувала повітову Конференцію, яка відбулася 2 червня цього року.

На Конференції брали участь делегати і запрошені.

Відкрив Конференцію голова повітової філії Мирослав Петрецький, який повідомив про мету зібрання, запросив присутніх висловити свої думки про дотеперішню діяльність філії і внести пропозиції на її діяльність у майбутньому.

Він запросив обрати Президію для активного розгортання заходу і секретаріату.

Для Президії були запропоновані і обрані голова філії, депутат і голова СУР Микола-Мирослав Петрецький, перший заступник голови СУР Василь Пасинчук, почесний голова СУР Степан Бучута, Пинтя Марічук, а для секретаріату – Анна Самбор, Ледія Співалюк та Марія Опрішан.

Запрошеним до слова, пан депутат підкреслив роль позачергового З'їзду, закликав до єдності всіх українців, бо «тільки згуртовані докажемо свою силу і значення для розвитку і укріплення української справи та українства».

Закликав також не піддаватися впливу так званих «українських організацій», які, нібито, захищають українську справу.

В. Пасинчук уточнив заходи, що їх організує повітова філія Мараморощини, але які, на жаль, не популяризуються, тому що немає охочих написати про них.

П. депутат підкреслив, що організується конкурс для місцевих кореспондентів, але, також на жаль, записалося не багато бажаючих.

Іяна Дан запропонувала підбільшити число примірників з часописів для Верхньої Рівни, тому що є дуже багато бажаючих читати українські газети, та

й про те, щоб не писати про ту ж саму подію різним кореспондентам, а щоб редактори уточнили, хто про що буде писати.

Л. Співалюк підкреслила роль учителів української мови у збереженні і розвитку української мови, розвитку національної свідомості, назвала цитату з Шевченка: «...І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь».

Вона висловила сподівання і впевненість, що українські матері будуть виховувати своїх дітей у душі любові до рідного слова, до рідних традицій.

У продовженні були зроблені пропозиції делегатів для З'їзду.

Повідомлено число делегатів, які будуть представляти місцеві організації. В цілому повітову філію мають представляти 123 делегати.

З кожної організації представилися запрошені члени для делегатів і вони були ухвалені присутніми на Конференції.

Бажаємо успіхів позачерговому З'їзду єдності, який відбудеться 23 червня цього року і який повинен стати поштовхом до дедалі активнішої діяльності всіх членів СУР.

Анна САМБОР

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

ДОРОГІ УЧНІ ТА ВИКЛАДАЧІ!

Почалися у вас до вгождани літні канікули! Вітаємо! Адже багато праці було вкладено за цей період як з боку учнів, так і з боку вчителів. Тож надійшло право на заслужений відпочинок!

На вас чекають різні цікаві екскурсії в горах, чи на морі загоряти і набирати сил для наступного навчального року.

Редакція газети «Вільне слово» бажає вам гарних, веселих і цікавих канікул!

ЧЕРВЕНЬ

Місяць червень – І-ий місяць літа! Місяць червень – місяць канікул для менших учнів, місяць екзаменів для старшокласників. Червень, як і травень, – місяць черешень!

Багато поетів присвятили свої вірші цьому гарному, багатому на соковиті фрукти місяцю, які особливо люблять діти:

Л. ГОЛОТА

ЧЕРВЕНЬ

Червень – це черешні,
Стигли, соковиті,
Це – червоні вишні,
Солодом налиті.

У давніх наших предків цей місяць називали червень та ізок.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

Це одне з найдавніших міжнародних свят. Кажуть, що це свято з'явилося 1925 р., коли Генеральний консул Китаю в Сан-Франциско влаштував для китайських дітей-сиріт святкування Фестивалю човнів-драконів. Цей Фестиваль пройшов 1 червня, в той самий день, коли в Женеві була проведена «дитяча» конференція.

Рішення про відзначення дня саме 1 червня було ухвалене Міжнародною демократичною федерацією жінок 1949 р. і воно вперше було відсвятковане в 1950 р.

ООН підтримала цю ініціативу, адже діти – не лише головна радість батьків, а і майбутнє держави – а всього світу. Тож з 1 Червнем Вас, дорогі наші діти!

(І.П.-К.)

КУРКА РОЗЦВІЛА

В зоопарку Василько побачив павича і каже матері:

– Мамо, глянь, курка розцвіла!

***

На уроці вчитель запитує учня:

– Як називають людину, яка доглядає за вуликом?

– Вуличник! – відповідає учень.

***

Міський хлопчик уперше з батьками приїхав до тітки в село.

Гуляючи довкола, він побачив у траві кілька пляшок з-під молока і, захекавшись, прибіг до

батьків:

– Тату! Мамо! Я тільки що знайшов у траві гніздо корови!

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч І ◆

1 ЧЕРВНЯ – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БАТЬКІВ

Це свято молоде! Його почали відзначати 1 червня 2013 р. Цим Генеральна Асамблея ООН від 2012 р. бажала підкреслити головну роль саме батьків у вихованні дітей, показати дітям, що їхні батьки багато приділяють сил, щоб вони росли здоровими, щасливими, розвивалися гармонійно, були добрими громадянами, знали, що за їхніми спинами підтримка батьків, але розуміли і ті труднощі, з якими стикаються саме батьки, щоб забезпечити їм, своїм чадам, щасливе дитинство.

Ті батьки, які вкладають свою любов у щирі, люблячі дитячі душі, радості від них! (І.П.-К.)

обов'язково отримують любов.

Батьки – це ті, які передають своїм синам і дочкам традиції народу, з якого походять, повагу до попередників роду їхнього.

Вітаємо батьків з цим святом – Днем батьків – і бажемо їм бути добрим прикладом для своїх дітей! Мати

ЗАГАДКИ

***
І великі, і малі
повдягалися в брилі,
і дощу ці одноніжки
не бояться анітрішки;
ліс — улюблений їх край.
А як зветься — відгадай.

(миді)

***
Спереду — рогач,
а на хвості квач;
огрядна, боката,
молоком багата.

(корова)

***
А що це за хитрунець
сплів химерний
ятірець,
ятірець легкий, як пух,
не для рибок, а для мух?

(павук)

***
Місили, місили,
ліпили, ліпили,
а тоді — хіп
та в окріп!
А вже наостанку —
в масло та сметанку.
Хто зуміє відгадати,
того будем частувати.

(вареники)

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

◆ Учитель – одна з найдавніших професій. Перші школи з'явилися в країнах Стародавнього Сходу (Китай, Індія, Вавилон, Ассирія) в IV-V тисячолітті до н.е.

◆ В Стародавній Греції педагогами (від «водіння дітей») були раби, нездатні до фізичної праці, які виводили дітей своїх панів до школи і забирали їх назад додому.

◆ Калькулятор у перекладі з латинської означає «лічильник, рахівник». Саме калькулятори-

ми називали вчителів арифметики стародавні греки.

◆ У понад 40 країнах світу навчальний рік розпочинається 1 січня, в 16 країнах – у березні. А переважна більшість країн, понад 120, починають вчитися 1 вересня.

◆ У Чехії найвищою шкільною оцінкою вважається «1», а найнижчою – «5». У Франції 20-бальна система оцінок. В США для оцінювання учнів використовуються літери. А в Румунії 10-тибальна система оцінювання.

Сторінки склала Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ДУМКИ ПРО РОБОТУ ПОЗАЧЕРГОВОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

23 червня 2018 р. у місті Сігеті Марамороського повіту відбувся Позачерговий З'їзд Союзу українців Румунії, в якому взяли участь понад 300 учасників (делегати, запрошені, гості з України, Угорщини, Канади).

Дуже багато було думок стосовно того, чи доречно організувати і провести цей позачерговий З'їзд. Були думки і за, і проти, всілякі спекуляції стосовно СУР, – не буду настоювати на цьому, – але вважаю, що дуже добре, що З'їзд був організований, досконало підготовлений, хочби лише тому, що ми, українці зі всіх куточків Румунії, зустрілися, мали нагоду поспілкуватися, висловити свої думки, гарно провести час на Марамороцині, проаналізувати і вирішити деякі дуже важливі справи, варті того, що З'їзд був дуже доречний.

Вважаю також, що найважливішим питанням з порядку денного було саме питання єдності та ідентичності всіх українців Румунії.

Важливий і той факт, що на З'їзді були обрані делегати зі всіх повітових філій СУР за критерієм пропорційності, встановленим Радою СУР, згідно з яким береться під увагу останній перепис населення Румунії – обрати одного делегата на 250 українців, і ніхто не зможе сказати, що це несправедливий критерій.

Було багато запрошених з місцевостей де компактно проживають українці, багато шановних гостей. Я хочу поздоровити організаторів З'їзду, що вони запросили таких поважних гостей і хочу нагадати лише трьох – пана Євгена Чолія – Президента Світового Конгресу Українців, пані Ярославу Хортяні – Президента Європейського КУ і пана Івана Піцуру – Вікарія Української православної церкви. Велике їм спасибі за їх присутність.

Особлива подяка Президенту СКУ пану Е. Чолію, який прибув з далекої Канади, щоб бути поруч з нами, українцями, і це він робить не вперше, та завжди, коли було потрібно, він був з нами, і коли ми святкуємо і коли нам, українцям потрібна підтримка.

Як усім відомо, це був З'їзд єдності, ідентичності, порозуміння і братерства всіх українців, і у своїй промові пан Чолій зумів всіх переконати, що це дуже важлива справа, знайшовши теплі, щирі слова,

проблеми, різні точки зору, єдність та ідентичність – це дуже важливо.

Думаю, що одностайне прийняття «Резолюції єдності та ідентичності всіх українців Румунії» свідчить про те, що слова пана Євгена Чолія дійшли до кожного. За Вашу присутність, за Ваш вклад і допомогу українцям Румунії ще раз щире, від усього серця і глибини душі дуже гарно Вам дякують всі українці Румунії.

Те ж саме можемо сказати і про пані Президента Європейського Конгресу Українців і першого заступника Президента СКУ Ярославу Хортяні, яка також яскраво, палко, енергійно і душевно виступила в тому ж таки дусі – української єдності і любові. Дякуємо Вам!

І виступ пана Вікарія Української православної церкви Івана Піцури, який відкрив наш З'їзд по-християнськи з молитвою «Отче Наш», були дуже доречні, теплі, щирі, в дусі християнської моралі і підтримки СУР.

Про позачерговий З'їзд СУР думаю, що буде багато відгуків, можливо і я напишу детально, як відбувся З'їзд, проаналізувати всі точки порядку денного і поздоровлення для тих, що у всіх деталях подумали, як організувати і провести таку важливу, добру справу, яка піде на користь всіх українців Румунії, поздоровити головних «винуватців», – голову СУР і голову Марамороської філії СУР

Не можу закінчити, незадавши найприємніший момент «денного порядку», – виступ гарних, веселих, талановитих і усміхнених артистів, які подарували всім учасникам прекрасний букет української пісні і душі.

Низько кланяємося і щиро дякуємо пану Мар'яну Гаденку – народному артисту України, який приїхав до нас з прекрасним концертом «Рідна пісня – рідне слово», поздоровляємо всіх артистів за гарніції, досконалий виступ, адже їхні пісні зігріли наші серця і нашу душу та прикрасили нашу подію, їхні українські народні та естрадні пісні підспівував увесь зал довго, гаряче вітав їх аплодисментами і вигуками «Браво!», «Молодці!».

(Закінчення на 7 стор.)

Проф. Василь ПАСИНЧУК

які зігріли нашу українську душу, передавши привіт, найщиріші побажання і підтримку з боку 20-ти мільйонної громади українців з діаспори і переконавши всіх своїм виступом, що, незважаючи на різні

та естрадні пісні підспівував увесь зал довго, гаряче вітав їх аплодисментами і вигуками «Браво!», «Молодці!».

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ: Головний редактор – Іван КОВАЧ

Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ та Роман ПЕТРАШУК

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК

Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988

Adresa redakției: Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com/ Адреса сайту СУР: www.uur.ro

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, непорушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.